

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Regeringen er af den opfattelse, at samfundsudviklingen nu nødvendiggør, at lønmodtagerne på grundlag af deres arbejdsindsats dels opnår en andel i den fremtidige kapitalvækst og dels får øget adgang til medbestemmelse på deres arbejdspladser. Et forslag om medejendomsret og medbestemmelse er derfor et naturligt led i regeringens ønske om at skabe en mere ligelig fordeling af de eksisterende formuegoder. At forslaget fremsættes nu, skyldes, at regeringen ser en klar sammenhæng mellem de nuværende indkomstpolitiske bestræbelser og gennemførelse af en overskudsdelingsordning. En indkomstpolitik, der indebærer en lønafdæmpning, må medføre ændringer i den funktionelle indkomstfordeling og betyde en relativt større virksomhedsindtjening. Regeringen finder, at der i den nuværende økonomiske situation som et led i udformningen af indkomstpolitikken bør sikres lønmodtagerne garanti for en rimeligt afbalanceret indkomstfordeling. Derfor må lønmodtagerne garanteres andel af kapitaltilvæksten i samfundet gennem en lovgivning om medejendomsret. Lønmodtagernes medejendomsret og medbestemmelseret vil bidrage til en større opsparing og indtjeningsevne i virksomhederne, som kan omsættes til nødvendige investeringer til forøgelse af produktion og beskæftigelse.

Af disse grunde finder regeringen, at et samlet lovgivningskompleks om indkomstpolitik også nødvendigvis må indeholde starten til en lovgivning om medejendomsret og medbestemmelse. Regeringen finder, at man i den nuværende situation af tidsmæssige og tekniske årsager i første omgang må sikre sig folketingets tilslutning til, at regeringen arbejder videre på at gennemføre en ordning efter de retningslinier, der er angivet i forslaget.

Bemærkninger til forslagens enkelte led

Ad 1. Formål

Formålet med en lovgivning om medejendomsret og medbestemmelse er at give lønmodtagerne

en kollektiv andel i ejendomsretten til virksomhederne og den dertil hørende medbestemmelse. For at opfylde dette formål skal der opsamles en lønmodtagerkapital. Der gennemføres en solidarisk ordning, således at ordningen bliver til gavn for alle lønmodtagere, uanset om de aktuelt er beskæftiget. Ordningen indebærer, at samtlige lønmodtagere i fællesskab bliver ejere af de opsamlede lønmodtagermidler. På denne måde opnår samtlige lønmodtagere medbestemmelse på produktionsapparatets anvendelse, en medbestemmelse kan anvendes til gavn for den enkelte lønmodtager på virksomheden og til gavn for lønmodtagerne som helhed.

Ad 2. Overskudsdeling

Finansieringsgrundlaget for ordningen er virksomhedernes overskud efter skat. Ved at finansiere ordningen gennem bidrag af virksomhedernes overskud tilpasses bidragene automatisk til erhvervslivets indtjening, ligesom det sikres, at kun de virksomheder, hvis indtjening berettiger til det, kommer til at være bidragsydere i ordningen. Det er det regnskabsmæssige nettoresultat, der som udgangspunkt danner grundlag for delingen. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at det af tekniske grunde i en overgangsperiode kan blive nødvendigt at lade virksomhedernes skattepligtige indtægt danne grundlag for en overskudsdeling. Når delingen af overskuddet sker efter ovenstående principper, sikres det, at virksomhederne, forinden deling sker, har afholdt alle de udgifter, der er forbundet med virksomhedens drift såsom lønomkostninger, afskrivninger, renter og skatter. Det er derimod ikke hensigten, at den i virksomheden investerede egenkapital skal forrentes, inden der sker deling af overskuddet. Ordningen skal i første omgang af regnskabstekniske årsager kun omfatte alle aktie- og anpartsselskaber. I koncernselskaber etableres overskudsdeling i samtlige af koncernens selskaber. Andre selskabstyper skal hurtigst muligt inddrages under ordningen. Det vil i første omgang blive søgt at inddrage andelselskaber og koopera-